

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 370/2021-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 79/2016 a jeho opatreniu o nariadení výkonu trestu odňatia slobody a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 28. mája 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a opatrením všeobecného súdu označeného v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje rozhodnúť aj o náhrade škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym postupom súdu.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:

Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 79/2016 sťažovateľovi premenil uložený trest povinnej práce v trvaní 300 hodín na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 148 dní. V čase vydania tohto uznesenia (právoplatného 21. decembra 2020, pozn.) bol sťažovateľ vo výkone väzby v inej trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 1 T 2/2021.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutému postupu sťažovateľ argumentuje takto:

Chybou súdneho úradníka mu bol nariadený výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody neskoro, mal byť nariadený ihneď od 22. decembra 2020. Začal ho vykonávať až od 21. januára 2021, vo výkone toho trestu bude *de facto* o 30 dní dlhšie. Výkon trestu odňatia slobody mal v zmysle nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 79/00 z 31. mája 2001 prednosť pred výkonom väzby.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu napadnutým postupom/opatrením okresného súdu, ktorým mu bol nariadený výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody.

5. Ústavná sťažnosť má formálne nedostatky, chýbajú v nej všeobecné náležitosti (označenie, akého rozhodnutia sa sťažovateľ domáha, plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom) aj osobitné náležitosti návrhu na začatie konania (označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd, neboli pripojené navrhované dôkazy).

6. Sťažovateľ nie je zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a nežiadal o jeho ustanovenie. Namieste by preto mohol byť postup podľa § 56 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyzvaním na doplnenie odstrániteľných nedostatkov podania, prípadne jeho odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nespĺnenie zákonných náležitostí a § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde pre nespĺnenie podmienky povinného právneho zastúpenia. Za určitých okolností však môžu prevážiť hľadiská procesnej efektívnosti a rýchlosti konania a ústavný súd rozhodne o podanej sťažnosti aj bez odstránenia nedostatkov podania. Je to tak v prípade, keď ústavný súd dospeje k záveru, že ani doplnenie sťažnosti by za žiadnych okolností nebolo spôsobilé privodiť sťažovateľovi úspech pri predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti.

7. Posudzovaná vec je podľa názoru ústavného súdu práve takýmto prípadom, keďže ústavnú sťažnosť je možné posúdiť podľa obsahu v predloženej podobe ako podanú oneskorene.

8. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto

rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

9. Ústavný súd sa pre potreby náležitého posúdenia napadnutého postupu okresného súdu oboznámil s obsahom zapožičaného súdneho spisu, z ktorého zistil, že uznesením č. k. 2 T 79/2016 zo 16. decembra 2020 právoplatným 20. decembra 2020 okresný súd premenil uložený trest povinnej práce v trvaní 300 hodín na nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Sťažovateľ prítomný na verejnom zasadnutí si ponechal lehotu na podanie sťažnosti, prokurátorka sa vzdala práva podať sťažnosť. Okresnému súdu bolo 30. decembra 2020 doručené podanie sťažovateľa, ktorým sa vzdal práva podať „*odvolanie proti rozsudku*“, žiadal o zaslanie „*právoplaty*“, pretože chcel nastúpiť trest. Okresný súd vypracoval a expedoval uznesenie 15. januára 2021. Sťažovateľovi bolo uznesenie doručené 19. januára 2021, jeho obhajcovi 25. januára 2021. Výkon trestu odňatia slobody mu bol nariadený 18. januára 2021, v ten istý deň bolo nariadenie oznámené Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra elektronicky a podľa odtlačku pečiatky 20. januára 2021 aj písomne. Na výkon trestu odňatia slobody sťažovateľ nastúpil 20. januára 2021 o 7.50 h.

10. Výkon trestu podľa § 408 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „*Trestný poriadok*“) nariaďuje súd opatrením, ktoré je podľa § 10 ods. 18 Trestného poriadku neformálnym ústnym alebo písomným rozhodnutím technicko-organizačnej alebo operatívnej povahy a proti ktorému Trestný poriadok nepripúšťa opravný prostriedok.

11. Účelom § 408 ods. 1 Trestného poriadku je urýchliť nástup do výkonu trestu odňatia slobody, aby sa mohla dodržať zásada, že trest má nasledovať čo najskôr po spáchaní trestného činu, resp. po uložení trestu. Ak sa rozhodnutie stalo právoplatným a vykonateľným na súde prvého stupňa, opatrenia vyplývajúce z tohto ustanovenia robí predseda senátu alebo samosudca súdu prvého stupňa, ktorý trest odňatia slobody uložil. Ak je osoba vo väzbe v inej veci [prípád uvedený v § 408 ods. 1 písm. a)], výkon trestu má prednosť pred výkonom väzby, a preto musí byť z tejto väzby prepustený a súčasne začne vykonávať nariadený trest odňatia slobody.

12. Z už uvedených skutočností vyplýva, že ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho ústavou garantovaného práva postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 79/2016 a jeho opatrením o nariadení výkonu trestu z 18. januára 2021 a ktorá bola ústavnému súdu doručená 28. mája 2021 (na poštovú prepravu podaná 25. mája 2021), podal zjavne po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. O opatrení, ktoré mu síce nebolo v zmysle bežného procesného postupu v trestnom konaní súdom doručované, sa mohol dozvedieť 20. januára 2021, keď začalo na ňom byť realizované.

13. Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie

tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 124 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

14. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2021

Libor DUEA
predseda senátu